

Zapiski z wykładu online „Rozwój psychoseksualny dziecka” – Izabela Żurawska Psychologia pod lupą . Opracowanie Iwona Siudak

„Dziecko przychodzi na świat jako istota seksualna, od najwcześniejszych chwil życia szuka głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem, dopiero jednak w wieku dojrzewania ujawnia funkcje stricte seksualne – związane z pożądaniem i prokreacją. W początkowym okresie życia nie rozumie czym jest seksualność jednak przechodząc przez kolejne etapy rozwoju, zmierza do osiągnięcia pełnej dojrzałości płciowej, psychicznej i emocjonalnej „(Piotrowska, 2020).

Seksualność to zachowania biologiczne i psychospołeczne, motywujące człowieka do aktywności na wielu obszarach życia, często wydawać by się mogło nie związanych z seksualnością. Seksualność to także zaspokajanie naturalnych potrzeb bliskości, odczuwanie przyjemności, rozumienie doznań płynących z ciała, akceptacja swego ciała, swojej orientacji, to też umiejętność tworzenia relacji z drugim człowiekiem i komunikowanie się.

Pierwszymi nauczycielami w tej sferze są rodzice, opiekunowie. To jaki otrzymaliśmy wzorzec w dzieciństwie kształtuje się przez dalsze życie i może rzutować na podejście do sfery seksualnej.

Na etapie przedszkolnym ważne jest uczenie dzieci nazywania części ciała bez pomijania sfer genitalnych, uczymy poprawnego słownictwa, akceptacji własnego ciała.

Dzieci często stawiają pytania: Pytania skąd się wziąłem ? Czy dziewczynki też mają siusika itp. ?. Cel tych pytań wynika z ciekawości poznawczej dziecka, chęci zdobycie informacji. Pojawiają się zabawy o treści seksualnej np. zabawa w pokazywanie swoich narządów płciowych przez ich dotykanie, zabawy w mamę i tatę, zabawy w doktora. Mogą pojawiać się zachowania masturbacyjne.

Jak mądrze wspierać rozwój psychoseksualny dziecka :

- twórz atmosferę akceptacji, miłości by dziecko chciało z Tobą rozmawiać,
- dostosuj informacje do wieku dziecka.

Rozwój psychoseksualny to codzienne sytuacje, w których dziecko uczy się jak wyglądają relacje z innymi, jak je tworzyć, czym jest przyjemność, jakie ma się podejście do własnego ciała. Przez obserwację i naśladowanie dorosłych dziecko uczy się tego co normalne i naturalne.

„ Wychowanie seksualne stanowi integralną część kształtowania osobowości , formowania w niej dojrzałej postawy wobec życia..” Lew Starowicz

Więź z rodzicem i styl przywiązania ma wpływ na rozwój psychoseksualny dziecka, ma istotne znaczenie w późniejszym życiu.

M. Ainsworth opisuje trzy typy przywiązania:

- bezpieczny, stanowiący bezpieczną bazę budowania relacji z innymi, czerpie satysfakcję z bliskości, ufają partnerowi, potrafią rozmawiać na każdy temat,
- unikowy: brak zaufania do opiekuna, odrącenie przez dorosłych, w życiu dorosłym trudności z tworzeniem bliskości,
- ambiwalentny: niepewne miłości rodziców, obawy przed eksploracją środowiska zewnętrznego, dzieci lgną do matek ale bronią się przed bliskością.

To jaki w dzieciństwie stworzymy wzór przywiązania dziecka wobec nas ma istotny wpływ na to jak będą wyglądały dalsze relacje romantyczne.

Faza oralna: od 0 do około 2 lat- aktywność dziecka skupiona na ustach, ssaniu piersi.

Faza 2-4 rok życia- trening czystości, rozumienie różnic płciowych i świadomość własnej płci, przyjemność płynąca ze stymulacji swych narządów płciowych.

Faza 4- 6 rok życia - socjalizacja, przyswajanie norm społecznych, zainteresowanie swymi narządami płciowymi, poznawanie swego ciała, zainteresowanie masturbacją, angażowanie się w zabawy związane z poznawaniem narządów płciowych np. lekarz, zabawa w mamę i tatę.

Faza latencji 6- 11 rok życia - wyciszenie aktywności seksualnej, utożsamianie się z własną płcią, przyjmowanie ról typowych dla danej płci, dziewczynki wolą raczej przebywać w swoim towarzystwie a chłopcy w swoim.

Faza – stadium genitalne – 12 rok życia do końca okresu dojrzewania - pierwsze związki romantyczne, przyjaźnie, poczucie autonomii, rozwój hormonalny burzliwy, ponownie może pojawić się masturbacja.